

DE GROTE KUNST VAN KLEINE STAPPEN | DOOR DIRK POHLMANN

Posted on 30. September 2020

Een commentaar van Dirk Pohlmann.

In Oostenrijk is er sinds 2019 een nieuwe partij, die dit jaar voor het eerst deelneemt aan de provinciale en gemeentelijke verkiezingen. Het heet SÖZ, Sociaal Oostenrijk van de toekomst. Maar SöZ is ook een Turkse term die "woord" of "belofte" betekent. De dubbele betekenis mag geen toeval zijn, want veel leden en kandidaten zijn van Turkse afkomst, de meesten zijn Oostenrijkers met een migrantenachtergrond van de 2e of 3e generatie.

De topkandidaten zijn Hakan Gördu, zoon van een gastarbeidersfamilie die in 1984 in Wenen-Favoriten werd geboren, die een masterdiploma in innovatie- en technologiemanagement heeft behaald en nu ondernemer is, en de energie- en milieutechnicus Martha Bißmann, achtste van negen kinderen van Oostenrijkse ouders en voormalig lid van de groene lijst-paddestoel in het Oostenrijkse federale parlement.

Hoewel het niet overeenkomt met het zelfbeeld van SÖZ, noch met dat van de twee topkandidaten, wordt het vaak aangeduid als een immigrantenpartij, wat op een zeer geringschattende manier bedoeld is. De combinatie van de woorden Turk en migrant zorgt voor cascades van recalculeerbare gedachtepatronen. Zoals dit: Willen de Turken hun eigen partij oprichten in Oostenrijk? Zijn de niet-migranten die deelnemen aan de wedstrijd slechts een vijgenblad?

Zit Erdogan achter SÖZ? Zijn het islamisten in schaapskleren? Islamitische traditionalisten? Waarom dragen sommige vrouwelijke kandidaten hoofddoeken? Anderen niet? Dit alles past goed in het gebruikelijke patroon. Anderen doen dat niet. Waarom zijn meer dan de helft van de kandidaten vrouwen? Waarom zijn het milieubeleid en de klimaatverandering een belangrijk punt van zorg? Onderwijs is belangrijk. Nou, dat zegt iedereen. Maar waarom is het zo belangrijk voor SÖZ? Bedoelen ze islamitische scholen? Voor het onvoorwaardelijke basisinkomen pleiten ze natuurlijk om in de sociale hangmat te kunnen liggen. Ze hebben het over het sprookje van de eeuwige economische groei, van de herverdeling en dat de sociale vraag opnieuw moet worden gesteld. Zijn dit islamitische communisten?

Je kunt het ook rationeel uitleggen. Omdat veel leden van SÖZ, niet alleen degenen met een migratie-

achtergrond die zijn opgegroeid als onderklassekinderen, het onderwijs een van hun belangrijkste zorgen is. Ze hechten belang aan een sociaal samenzijn, het gezin is voor veel migranten het sociale vangnet, dat in corona-tijden veerkrachtiger blijkt te zijn dan het enkelvoudige leven van de grootstedelijke Weense. Omdat ze ervaren hebben dat de sociaal-democraten hen na de verkiezingen snel vergeten zijn, willen ze een sociaal-democratie voor iedereen. Omdat ze racistische vijandigheid als levenservaring met zich meebrengen, is een racismevrij Wenen een vast onderwerp voor hen. Omdat ze in een grote stad wonen, houden ze zich bezig met recycling, luchtkwaliteit en geluidsoverlast.

In een stad als Wenen, waar volgens ruwe schattingen elke tweede inwoner een migratieachtergrond heeft - de KuK-monarchie was immers een vrij goed functionerende multiculturele regeringsvorm - zijn er organische Oostenrijkers die niet eens weten dat ze helemaal geen lid zijn van een single-variety stam, maar migranten van de 5e of 9e generatie zijn.

Vanuit Duits oogpunt is Oostenrijk een vreemd land. Veel Oostenrijkers merken niet wat bijna alle Duitsers merken als ze buiten de skipistes zijn. Op de een of andere manier is er meer mogelijk in Oostenrijk. Het is over het algemeen flexibeler en minder westers dan in Piepkeland. Er is meer discussie over de talkshows, het spectrum aan meningen is niet ideaal gezien breed, maar het is breder dan op ZDF. Er is meer jibe, maar ook meer discours. Er is zelfs een communistische partij die in Graz fel is gekozen omdat ze een betere sociaal-democratische politiek maakt dan de sociaal-democraten. In Oostenrijk is er meer leven en meer leven. Komt het door de koffiehuisen? Welke zijn er nog steeds, ondanks de Amerikaanse franchisewoestijnen, die zich ook in Wenen als een slecht virus hebben verspreid? Wie ooit in een pluche koffiehuis in Wenen heeft ontbeten, of daar 's avonds met vrienden een Tafelspitz heeft gegeten, steekt 's avonds een denkbeeldig groen kaarsje van jaloezie aan in zijn hotelkamer en vraagt zich af waarom de Oostenrijkers hebben wat wij niet hebben.

Veel dingen gaan in Oostenrijk sneller van mogelijkheid naar realiteit. De eerste populistische verschuiving naar rechts kwam in Oostenrijk tot stand met de FPÖ, die al in 1983 in een federale regering was vertegenwoordigd. Op dat moment tot gruwel van de Duitse pers. Was Hitler niet ook eerst Oostenrijks? En walgde hij niet van de vele culturen die daar samenkwamen en van de vele talen die in Wenen te horen

waren? Een vroege vorm van multiculturele allergie die eindigde in massamoord. Was het weer zo laat?

Mensen keken graag van bovenaf naar beneden. Als hoofdleraar. Dit is de houding die Duitse journalisten leren tijdens hun vrijwilligerswerk en het is iets dat sterker wordt met elke sport van de carrière ladder die wordt beklommen. Totdat, in de laatste fase, het fregat "Arrogantie" beweegt met opgeblazen zeilen in binnenlandse wateren. Deze laatste fase wordt hoofdredacteur en lid van het Atlantikbrücke, het American Enterprise Institute of het German Marshall Fund genoemd.

Nou, Oostenrijk ging niet ten onder en met enige vertraging werd de AfD ook in Duitsland gevestigd. Het Duitse antwoord op de FPÖ. Met de licentie om betere kennis te beledigen. In hun gelederen zijn de mensen, net als in de FPÖ, net zo bezorgd als dat ze grondig nadenken over de gevaren van parallelle samenlevingen, de dreiging van een totalitaire religie, de uitwisseling van mensen en hoe men zich als een vreemdeling in eigen land voelt.

De leden van SÖZ begrijpen dat laatste heel goed. Immers, als kinderen van inheemse Weense afkomst wordt hen vaak gevraagd waar ze eigenlijk vandaan komen. Dus in werkelijkheid. Omdat geen enkele Oostenrijker zo bruin is. Nou, dat kun je verkeerd begrijpen, maar hier is de gezichtskleur bedoeld.

Als men de neiging heeft om de goede wil en het optimisme te overdrijven, zou men kunnen zeggen dat het een buitengewoon goede integratie is als mensen uit immigrantenfamilies willen helpen de gemeenschap vorm te geven. Als ze niet achterom kijken om een denkbeeldig beter verleden te doen herleven. Nee, ik bedoel niet "Make America Great Again". Ik bedoel het idee van een gouden tijdperk van de Islam, dat hersteld moet worden door een exacte imitatie van oude regels. De SÖZ-migranten en niet-migranten zijn echt, hoewel waarschijnlijk onbewust, volgelingen van Pericles of Athens, die rond 450 v. Chr. zei: "Hij die niet deelneemt aan de dingen van zijn gemeenschap is geen zwijgende burger, maar een slechte". En dan is er ook nog "Slechts enkelen zijn in staat om een politieke opvatting te bedenken en uit te voeren, maar wij zijn allemaal in staat om die te beoordelen". De mensen van SÖZ willen niet alleen deelnemen aan de dingen van hun gemeenschap, ze proberen ook een levensvatbaar politiek concept te creëren. Hun gedachtegang gaat over de toekomst, niet over het verleden. Maar dit is echt! Nee. Niet de hoogte, maar

behoorlijk goed en democratisch, toch?

Als men neigt naar minderwaardigheidscomplexen in plaats van optimisme, zou men met de volgende gedachten kunnen komen: Waarom gebeurt dit niet in Berlijn Neukölln, maar in Wenen?

Als men de neiging heeft om het haar in de soep te zoeken, zou men het idee kunnen krijgen dat dit allemaal slechts intentieverklaringen zijn. In werkelijkheid gaat het waarschijnlijk stiekem om de sluipende islamisering. Waarom nemen de kandidaten bijvoorbeeld geen afstand van de hoofddoek? Het symbool van de onderdrukking van vrouwen in de Islam? Dat vroeg ik aan de woordvoerder van het SÖZ-feestje, Stefan Bartunek. Bio-Ösi en in Wikipedia van Kopilot, Feliks en Phi als aanhangers van rechts populisme, samenzweringstheorie, racisme - nou ja, je weet hoe het is. Wikipedia gewoon zo. En nu in de Migrantenpartij. Ik vraag me af wat de Wikipedia-junta hierover gaat verzinnen? (Disclaimer - Ik ben een vriend van Stephan Bartunek, hij organiseerde het "Wikihausen Congres" van Markus Fiedler en mij en was meerdere malen bij hem in een koffiehuis. Hierbij verklaar ik en weet ik: Stephan Bartunek is een acteur en is niet geneigd om een bourgeois te zijn, net als de RocknRoller Ken Jebsen. In tegenstelling tot copiloot, Feliks en Phi :-)

Citaat Bartunek: "Dit is een religieus gebaar, maar een van onze kandidaten die een hoofddoek draagt is een arts met een eigen praktijk. Dat is niet zo gemakkelijk te classificeren. Veel jonge moslimvrouwen in ons land dragen het, zoals de punkers vroeger het Mohawk kapsel droegen. Ze worden voortdurend lastiggevallen vanwege de hoofddoek, ook zeer slecht, de dapperen cultiveren het daarom. Ze gaan de straat op met een Adida trainingsjas en hoofddoek. Met opzet. Er zijn grappige gesprekken gevoerd in de stembureaus toen de Weners niet aan hun verwachtingen en de antwoorden konden voldoen. Verbazingwekkend veel mensen vinden het wel leuk."

Het is een vreemd iets over het prestige van andere religies. De islam wordt gezien als bedreigend en gevaarlijk. Maar Syrië klinkt voor ons niet als het vreedzame samenleven van religies waar het ooit beroemd om was. Het land en zijn cultuur hebben niet veel pleitbezorgers in het culturele establishment die "handen van Syrië" eisen.

Maar hele legers Hollywoodsterren zijn toegewijd aan Tibet en het boeddhisme. Het is een plaats van verlangen, de mythe van Shangri La, een toevluchtsoord omringd door hoge bergen, waar honderden jaar oude monniken de spirituele schatten van de mensheid bewaken, die nog steeds het zicht op de historische realiteit vertroebelen.

In Tibet was er lijfeigenschap tot de invasie van de Chinezen. Niet sporadisch, maar landelijk. Er waren martelkamers in de kloosters. In Tibet werden op bevel van monniken, voortvluchtige slaven of dieven hun ogen uitgescheurd, hun pezen afgehakt en ledematen afgehakt. Verkrachting van mannelijke novicen en vrouwelijke bedienden door de Gelugpa-geestelijkheid was aan de orde van de dag. Er waren brute machtsstrijd tussen verschillende Lama's om de suprematie. Tot het recente verleden was Tibet een klassenmaatschappij zoals die bestond in de Europese Middeleeuwen. Peter Scholl Latour, bijvoorbeeld, heeft hier kritisch op gereageerd in de zojuist beschreven zin.

De huidige Dalai Lama past niet in dit zeer negatieve beeld, het is waar, maar het past ook niet in zijn positieve beeld dat hij een guerrillaoorlog tegen de Chinezen heeft georganiseerd met de CIA en ook persoonlijk door haar is gefinancierd, wat hij pas heeft toegegeven toen de CIA documenten over dit onderwerp publiceerde. Er is veel dat niet in dit plaatje past. De Amerikaanse historicus Howard Zinn zei: "Ik heb de Dalai Lama altijd bewonderd voor zijn pleidooien voor geweldloosheid en zijn steun voor Tibetaanse rechten tegen de Chinese bezetting. Maar ik moet zeggen dat ik teleurgesteld was toen ik zijn commentaar op de Irak-oorlog bekeek, omdat het zo'n voor de hand liggende en duidelijke morele kwestie is, waarbij massaal geweld werd gebruikt tegen Irakezen, met duizenden doden als gevolg". De Neue Zürcher Zeitung becommentarieerde ironisch genoeg het gedrag van de Tibetaan als de tactiek van "een belangenpoliticus die weet wie er boter op zijn brood heeft".

De verschillende houding ten opzichte van de Islam, die verschillende verschijningsvormen kent, variërend van de ronduit "boeddhistische" soefi's tot de brute wahabis, en het boeddhisme, dat varieert van de geweldloze leer van Gautama Siddharta tot het Tibetaanse Gelugpa-systeem, kan niet op zichzelf worden verklaard.

De zeer uiteenlopende beoordelingen hebben zeker te maken met de betrokken geopolitieke machtsbelangen. Dit is duidelijk zichtbaar in de beoordeling van de Oeigoeren. Ze zijn moslims, maar ze worden in de westerse media met dezelfde zorg behandeld als de Tibetaanse boeddhisten. Voor beide volkeren ligt de focus op mensenrechtenschendingen door de Chinezen, de Oeigoeren hebben als het ware de Tibet-bonus in plaats van de Islam malus. Omdat beide volkeren tegen China kunnen worden gebruikt.

In het kader van de unipolaire aanspraak op de macht door de VS werd de islam de vijand van het Westen, de nieuwe aartsvijand, nadat de Sovjet-Unie er niet meer voor beschikbaar was.

De gevolgen van deze frontpositie en de oorlogen die daarop volgden, reiken tot in onze Europese steden.

Leven en laten leven, dit basisprincipe zou een nieuwe, toekomstgerichte vorm kunnen aannemen in Wenen.

De SÖZ-partij uit Wenen is niet ontstaan uit geopolitieke motieven, maar uit praktische vragen over het samenleven in Wenen. Het belang ervan zou echter veel groter kunnen worden dan de lokale politiek van de Oostenrijkse hoofdstad.

Het détentebeleid van de sociaal-democraten is ook voortgekomen uit de praktische vereisten van het samenleven in Berlijn na de bouw van de Muur. Egon Bahr en Willy Brandt hebben dit altijd benadrukt. De Muur was bedoeld om absoluut verdeeldheid te zaaien. Toch waren er tienduizenden Berlijners die om praktische redenen in het belang van beide partijen de grens moesten oversteken. Het grensverkeer moest worden georganiseerd. En daarvoor moesten beide partijen met elkaar onderhandelen. De onderhandelingen hebben in kleine stappen tot een akkoord geleid. Ze gingen in tegen de politieke intentie om de grens af te sluiten. Brandt en Bahr hebben de gelegenheid van de onderhandelingen aangegrepen om een steeds uitgebreidere dialoog aan te gaan, ook over het buitenlands en veiligheidsbeleid, ook met andere staten van het Warschaupact. Politiek is de kunst van de kleine stappen en de grote ideeën die hen leiden.

SÖZ is een kleine, nog steeds onbeduidende partij die ongeveer 3% van de stemmen in Wenen zou kunnen

krijgen. Maar het fundament en het bestaan van een partij van co-existentie is een goed signaal. Er kan nog veel komen. Voor één keer iets goeds.

+++

Met dank aan de auteur voor het recht om het artikel te publiceren.

+++

Foto bron: S. Borisov / shutterstock

+++

KenFM streeft naar een breed spectrum aan meningen. Opiniëartikelen en gastbijdragen hoeven niet de mening van de redactie te weerspiegelen.

+++

Vind je ons programma leuk? Informatie over verdere ondersteuningsmogelijkheden vindt u hier:

<https://kenfm.de/support/kenfm-unterstuetzen/>

+++

Nu kunt u ons ook ondersteunen met Bitcoins.

BitCoin-adres: 18FpEnH1Dh83GXXGpRNqSoW5TL1z1PZgZK